

Theo Lời Kể Của Cư Sĩ Mộ Bằng Thanh

1. Đầu những năm 80, một ngày nọ, tại trung tâm mua sắm Plano ở Texas, người viết và sư phụ thượng nhân ngồi trong quảng trường. Ở giữa lối đi dành cho người đi bộ có những băng ghế dài để người qua đường có thể ngồi tạm, đợi người khác mua sắm xong. Bỗng nhiên, một thanh niên người da trắng khoảng mười bảy, mười tám tuổi bước lại gần. Toàn thân cậu ta mặc bộ đồ da màu đen, trên đó gắn đầy đinh tán và dây xích màu bạc; mái tóc vuốt keo dựng đứng như lưng khủng long, lại còn nhuộm đủ thứ màu sắc. Cậu ta đi thẳng tới trước mặt sư phụ, không nói một lời, hai tay sờ lên đầu sư phụ, đùa giỡn đầu ngài. Lúc ấy người viết nghĩ thầm: sao lại có kẻ vô lễ đến như vậy? Tôi rất tức giận, lập tức muốn đứng dậy ngăn cản hành vi của cậu ta. Ai ngờ, sư phụ thượng nhân không nói lời nào, ngài tức khắc dùng tay trái đè lên tay phải của tôi. Người viết hiểu ý của sư phụ, đành nén cơn giận của mình xuống. Cậu thanh niên kia sờ một hồi, thấy không có phản ứng gì, cảm thấy mất hứng rồi tự bỏ đi.

2. Vào một ngày hè của thập niên 80, tại bang Texas của Mỹ, hàng rào gỗ sau nhà nơi sư phụ thượng nhân đang ở được thay mới. Mùa hè ở Texas, nhiệt độ lên đến 40°C là chuyện thường, các công nhân làm việc đều đổ mồ hôi ướt đầm lưng. Sư phụ thượng nhân dặn dò người viết nên thường dùng nước đá và dưa hấu ướp lạnh để chăm sóc họ. Sau khi công trình hoàn tất và đã thanh toán xong, sư phụ thượng nhân lại lấy ra thêm 100 đô la Mỹ (vào thời điểm đó không phải là số tiền nhỏ), bảo người viết đưa cho các công nhân như một khoản *tiền tip* để cảm ơn sự vất vả của họ.

3. Một ngày nọ của thập niên 80, một cư sĩ vì quá chấp vào ý kiến của mình nên đã phản đối quyết định của sư phụ về sự việc nào đó. Sư phụ bèn dẫn theo vài đồng học, mua một pho tượng Phật, đích thân mang đến tận nhà cư sĩ ấy. Biết chúng tôi sắp đến nhà, cư sĩ ấy cố ý ngồi thiền

ngay giữa phòng khách, đối diện cửa ra vào, suốt buổi im lặng không nói gì, có ý muốn khiến mọi người khó xử. Khi chúng tôi đến nơi, cảnh tượng vô cùng ngưng ngững. Thế nhưng sư phụ vẫn cung kính để lại pho tượng Phật, rồi lặng lẽ lui ra.

4. Trong Liễu Phàm Tứ Huấn, sau khi Viên Liễu Phàm được thiền sư Vân Cốc khai sáng, ông đã phát nguyện cải đổi vận mệnh, bắt đầu không ngừng sám hối sửa lỗi, tu thiện tích phước. Trong Tứ Huấn có viết: “Trước đây, tôi thường buông thả phóng túng, còn bây giờ bản thân luôn thận trọng lo sợ [mắc phải lỗi lầm]. Ở trong phòng tối [không ai thấy] cũng thường sợ đắc tội với thiên địa”.

Bốn mươi năm trước, khi sư phụ dạy chúng tôi đoạn này trong Liễu Phàm Tứ Huấn, người viết đặc biệt ấn tượng sâu sắc với câu “thận trọng dè dặt”, và mặc nhiên cho rằng đó là điều chỉ người mới học Phật cần phải học. Thật chẳng ngờ, bốn mươi năm sau khi được gặp lại ngài, sư phụ thượng nhân lại nói: “Khi chúng ta bắt đầu tiếp xúc với UNESCO, cũng phải thận trọng dè dặt”.

5. Thời gian đầu khi sư phụ thượng nhân mới sang Mỹ, không có thị giả hỗ trợ chăm sóc sinh hoạt. Có một đạo, vì những cư sĩ như chúng tôi phải đi làm, đi học, nên sau giờ làm chúng tôi liền đến Hội học Phật, mọi người cùng nhau nấu cơm ăn, rồi sau bữa cơm thì nghe sư phụ giảng kinh. Đã có nhiều lần sư phụ đích thân nấu ăn cho mọi người (nhớ có lần là món mì trộn thêm sốt Lạp Bát rất ngon, lần khác là nấu cơm gạo lứt đen cũng rất tuyệt vời). Về sau tuy có các đồng tu phát tâm nấu nướng, nhưng quần áo cá nhân, tài liệu, bút mực... của sư phụ vẫn luôn do ngài tự mình thu xếp. Nếu ai có may mắn được nhìn thấy phòng đọc sách hoặc phòng ngủ của sư phụ chắc chắn đều có ấn tượng sâu sắc: lúc nào cũng sạch sẽ tinh tươm, quy củ và ngăn nắp. Suốt 40 năm qua, hình ảnh sư phụ thượng nhân vẫn luôn là y phục chỉnh tề, khuy cài cẩn thận, tất giày chẵn chu; lúc nào cũng là bàn ghế sạch sẽ, bút nghiên ngay ngắn. Thuở trước, sư phụ thượng nhân thích luyện viết thư pháp. Giấy ngài dùng để viết đều là các

thứ bỏ đi như mặt sau của tờ lịch cũ, giấy đã viết rồi, mặt sau phong bì hoặc những tờ báo cũ sắp vứt đi. Tuy chỉ là giấy bỏ đi, nhưng tất cả đều được cắt gọn gàng, vuông vức. Phòng ngủ và phòng đọc sách luôn luôn sạch sẽ, ngăn nắp, khiến bất kỳ ai khi tiếp xúc đều cảm thấy sáng khoái, thanh tịnh, và sanh tâm hoan hỷ.

Sư phụ trong lúc giảng kinh có nói rằng: tất cả vạn pháp đều là vật do tự tánh của chính ta biến hiện ra. Vậy tự tánh của ta ở đâu? Tùy ý lấy ra một pháp, chẳng có pháp nào là không phải, pháp nào cũng đều vậy. Đối với hết thảy các pháp mà không cung kính, chính là không cung kính với bản thân mình, là không cung kính với tánh đức của chính mình. Người thật sự giác ngộ nhất định sẽ biết lễ kính, lễ kính vạn sự vạn vật một cách chân thành. Đối với người phải cung kính; đối với việc cũng phải cung kính, cung kính với việc chính là nghiêm túc hoàn thành tốt công việc đó. Đối với vật cũng phải cung kính; đối với bàn ghế cũng phải cung kính, nhưng không phải là ngày nào cũng quỳ lạy chúng, như vậy là sai. Lau chùi bàn ghế sạch sẽ, sắp xếp ngay ngắn, đó chính là cung kính đối với chúng. Đối với hoa cỏ cây cối, đối với núi sông đất đai chớ có không cung kính, đây chính là Bồ-tát Phổ Hiền. Đại sư Ấn Quang trong Văn Sao dạy mọi người rằng: “Một phần thành kính được một phần lợi ích, mười phần thành kính được mười phần lợi ích”.

6. Đầu những năm 80, một ngày kia, một nhóm đồng học đi cùng sư phụ đến trung tâm thương mại. Khi đi ngang qua một cửa hàng chuyên bán các loại hạt khô, qua ô cửa kính, một đồng học nữ cứ đứng nhìn chăm chăm vào bên trong, nơi bày bán hạt mắc-ca, thứ mà thời ấy còn rất hiếm, trước đó chưa từng thấy qua (bây giờ thì phổ biến rồi, chứ 40 năm trước là của hiếm). Thấy thế, sư phụ liền thò tay vào túi đựng hộ chiếu bên hông để lấy tiền, cuối cùng là do các đồng học mua giúp. Nhưng sau khi trở về, người viết để ý thấy mọi người đều ăn, còn sư phụ từ đầu đến cuối chỉ ăn đúng một hạt.

7. Thời kỳ đầu, khi sư phụ thượng nhân vẫn chưa xuất gia, còn ở trong quân đội, từng có người gây sự và đánh sư phụ. Sư phụ tuyệt nhiên không chống trả, ngài bị đánh ngã xuống đất, thậm chí có chỗ bị rạn xương. Người kia trút hết cơn giận rồi mới dừng tay, nhưng về sau sư phụ cũng không hề có chút ý oán hận đối phương. Có một đồng nghiệp lấy trộm sách của sư phụ. Sư phụ không làm ầm lên mà chỉ lặng lẽ lấy lại. Người đó chẳng những không thấy xấu hổ mà còn lớn tiếng chửi mắng, sư phụ vẫn không nói một lời. Trưởng quan và các đồng nghiệp của sư phụ chứng kiến sự việc đều vô cùng khâm phục.

8. Một ngày nào đó của thập niên 80, trong dịp kỷ niệm thành lập Hội học Phật, chúng tôi đã mời một số khách và thuê hội trường của khách sạn lớn trong một ngày. Kết quả là có một vị khách lại lấn át chủ nhà, gần như chiếm dụng hết thời gian buổi sáng và hơn nửa buổi chiều. Sau sự việc đó, sư phụ chỉ cười nhạt.

9. Vào một ngày trong những năm 80, sư phụ tham dự hội thảo Phật học ở nơi khác xong thì trở về. Trở về rồi, ngài nhẹ nhàng nói: “Vì muốn tốt cho chúng sanh, sau này tôi sẽ không tham dự nữa”. Sư phụ giải thích nguyên nhân là vì hội trường mời rất nhiều khách quý. Tiết học này mời vị thầy này giảng thế này, tiết sau lại mời vị thầy kia giảng thế nọ. Mỗi người giảng một kiểu khác biệt rất lớn, chỉ khiến chúng sanh càng thêm mơ hồ, rối ren. Vì vậy, để tốt cho chúng sanh, về sau sẽ không tham dự nữa.

10. Tháng 12 năm 2019, ở Hồng Kông, sư phụ đã khai thị cho nhiều người: “Văn hóa truyền thống Trung Hoa của chúng ta luôn giảng về hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, và hạ mình tôn người. Có thể nói, trong nền văn hóa của các quốc gia, tinh thần hạ mình tôn người là nét đặc sắc riêng biệt của văn hóa truyền thống Trung Hoa, chúng ta cần phải trân quý điều đó”.

Học trò hồ thẹn, Mộ Bằng Thanh cung kính hồi tưởng chuyện cũ, cẩn trọng ghi.

Tổ biên tập “Thân giáo của hòa thượng Tịnh Không”